

'ÇÖPÜME SAHİP ÇIKIYORUM' EĞİTİMİ

2018-2019 Dönemi

Çalışmaları Hakkında Değerlendirmeler

Körfez İlçe
Millî Eğitim Müdürlüğü

DP WORLD
Yarımca

**ÇÖPÜNE
SAHİP ÇIK
VAKFI**

Prof. Dr. Elif ÇELEBİ ÖNCÜ
Dr. Öğretim Üyesi Elif ÖZATA YÜCEL
Dr. Öğretim Üyesi Özlem APAK TEZCAN

Ekler:

Ek 1. Eğitime katılan okul ve öğretmenlerin listesi

Ek 2. Ön/Son/Kalıcılık Testine Örnek Öğrenci Cevapları

Ek 3. Eğitim Kılavuzunda yer alan etkinliklere yönelik öğrenci ürün örnekleri

Çöpüne Sahip Çık Vakfı Hakkında

Çöpüne Sahip Çık Vakfı, çöpün azaltılması ve doğru yere atılması yönünde toplumda davranış dönüşümü sağlayarak, daha temiz bir çevre ve yaşam alanı oluşturulmasına katkıda bulunmak amacıyla 2015 yılında kurulmuştur. Vakıf, kuruluşundan bu yana kamuoyunda çöpün doğru yere atılması konusunda farkındalık yaratmak amacıyla iletişim çalışmaları, araştırmalar, saha proje ve uygulamaları gerçekleştirmektedir.

Uygulama Sürecine Yönelik Bilgilendirme

Projenin Uygulanma Süreci

Bu projeyi hazırlarken yola çıkış amacımız ilkokul 3. Sınıf öğrencilerinde israfın önlenmesi, çöp ve ayrıştırma/geri dönüşüm konusunda deneyimle farkındalık yaratmaktır. Bu amaçla ilkokul öğretmenlerinin çöp konusunda farkındalıklarını güçlendirmek ve Hayat Bilgisi, Fen Bilgisi gibi derslerde uygulayabilecekleri nitelikli etkinlikler tasarlanmış ve hayata geçirilmiştir. . Böylece öncelikle Kocaeli Körfez ilçesinde uygulanmış olan pilot çalışma ile programın sahada gözlenmesi, öğrenci ve öğretmenlerin geri bildirimleriyle geliştirilmesi için çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Çevreye uygun olmayan şekilde atılan atıklar/çöpler hem çevre hem de insan sağlığını olumsuz yönde etkilemektedir. Bu problem dünyanın her bölgesinde büyük bir sorun haline gelmiş durumdadır. Artan insan nüfusu, yok olan doğal alanlar ve tüketim çılgınlığı çöp dağlarının oluşmasına neden olurken bu durum ekosistemler üzerinde baskı oluşturarak tüm canlıları olumsuz etkilemektedir. Çöplerimizi azaltmak ve doğru bir şekilde bertaraf etmek özellikle küçük yaşlarda edinilen bilinç ile üstesinden gelinebilecek bir problemdir. Eğitim içeriği bu farkındalığın çocuklara kazandırılabilmesi ve çocuklarının çöp hakkındaki bilişsel yapılarını güçlendirmek; çöpün zararları ve etkilerinin farkına varmasını sağlamak ve son olarak da 'Ben Ne Yapabilirim?' başlığı altında üzerlerine düşen görev ve sorumlulukların farkına varmalarını sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Projenin özel amaçları olarak şunlar sayılabilir:

- Çöpün sadece insanlar tarafından üretildiğinin, çöp olarak gördüğümüz pek çok atık malzemenin aslında ayrıştırma ve geri dönüşüm ile geri kazanılarak tekrar tekrar kullanılabilceğinin farkına varmalarını sağlamak.
- Çöpün depolanması, geri dönüştürülmesi ve yeniden kullanılması sürecinde gerçekleşen süreçleri fark etmelerini sağlamak. Ayrıca çöpü azaltmak, yeniden kullanmak ve geri dönüştürmek için üstüne düşen sorumlulukları bilmelerini ve hayata geçirebilmelerini sağlamak.
- Çöpün insanlara, doğaya ve diğer canlılara ne tür zararlar verdiğini görmelerini sağlamak. Bu noktada empati becerisi yüksek, doğaya karşı duyarlı ve üzerine düşen görevleri yapmak için bilimsel gerçeklerin farkında olmalarını sağlamak.

- Çöp yaşamımızın bir parçası olsa da tüketimde alabileceğimiz önlemlerle çöpü azaltabileceğimiz, yeniden kullanabileceğimiz ve dönüştürebileceğimiz bilincine sahip olmalarını sağlamak. Özetle öğrencilerin doğaya 'daha az çöp' bırakarak daha temiz ve güzel bir dünyada yaşayabileceğimizi fark etmelerini sağlamak.

Kocaeli Üniversitesi Çöpüne Sahip Çık Vakfı'nın bir araya gelmesi ile şekillenen eğitim içeriği için birçok kez toplantı yapılmış ve uygulama sürecine dair karşılıklı görüş alışverişinde bulunulmuştur. Bu eğitim materyalinde ilkokul 3. sınıf öğrencilerine uygulanabilecek etkinlikler ve yönergelerle okullarda okutulan kitaplardaki bilgilerin dışında hem bilişsel yapılarına güçlendirecek bilgiler hem de bilimsel çalışma sonuçlarına dair kısa notlar ve değerlendirme örnekleri de bulunmaktadır.

Eğitim Programı hazırlanırken, etkinliklerin hem öğrenci düzeyine uygun olması, hem amaca hizmet etmesi hem de eğlenceli zaman geçirmelerini sağlayacak nitelikte olması hedeflenmiş, mevcut örnekler incelenerek orijinal bir içerik hazırlanmaya çalışılmıştır. Uluslararası literatür ve mevcut uygulamalarda elde edilen bilimsel sonuçlar dikkate alınarak özgün bir içerik hazırlanmaya çalışılmıştır.

Daha sonra ön/son/kalıcılık testlerinde uygulanacak ölçme aracının; öğrencilere uygulanacak olan etkinliklerin öğrenci düzeyine uygun olup olmadığı; amacına hizmet edip etmediğini tespit edebilmek amacıyla geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmıştır. Bu kapsamda hem uzman görüşü alınmış hem de analizlerde kullanılacak rubrik çalışmaları tamamlanarak veriler toplanma başlanmıştır.

'Çöpüme Sahip Çıkıyorum Eğitimi Uygulama Kılavuzları', Körfez İlçe Milli Eğitim Müdürü ile yapılan toplantıda alınan karara istinaden ilçedeki ilkokullarda görev yapan üçüncü sınıf öğretmenlerinden 54 öğretmenin eğitmen eğitimine katılması kararlaştırılmıştır. Daha sonra öğretmen sayısı esas alınarak hazırlanan eğitim klasörleri, çalışma yaprakları ve ön/son/ kalıcılık testleri öğrenci sayılarına göre çoğaltılarak, eğitimin gerçekleşmesini takiben öğretmenlere dağıtılmıştır.

29 Mart 2019 tarihinde gerçekleştirilen öğretmen eğitimi, öğretmenlerin çalışma saatleri esas alınarak sabah 9.00-13.00 ve öğleden sonra 13.30-17.30 olmak üzere iki oturumda verilmiştir. Böylece hem daha küçük gruplara hitap edilmiş olup hem de okuldaki derslerinin aksamaması sağlanmıştır. Eğitim kılavuzunu hazırlayan ekibin hazır bulunduğu eğitmen eğitiminde, uygulamaya yönelik olarak hem ön/son/kalıcılık testinin uygulanması hem de her bir etkinlik planının uygulanmasına yönelik olarak bilgi verilmiş ve öğretmenlerin soruları cevaplanmıştır. Çöpüne Sahip Çık Vakfı ve DP World gönüllülerin de yer aldığı eğitim gününde öğrencilere 'Çöpü Sıfırla Oyunu' oynatılmış ve her okulda 4'er kişilik öğrenci gruplarına uygulamak üzere bilgilendirilmeleri sağlanmıştır. 25 okul ve 54 şubede uygulanan "Çöpüme Sahip Çıkıyorum Eğitimi" kapsamında ön/son/kalıcılık testleri şubeler temel alınarak incelenmiştir. İlgili geri dönüş oranları Tablo 1'de sunulmaktadır.

Tablo 1. Uygulanan Şubelere Göre Ön/Son/Kalıcılık Testi Geri Dönüş Oranları

	Beklenen Şube Sayısı	Gelen Şube Sayısı (f)	%
Ön Test	54	54	100
Son Test	54	50	92,5
Kalıcılık Testi	54	8	14,8

Tablo 1 incelendiğinde ön testin tamamının geri döndüğünü, son testin de yüksek oranda geri döndüğünü söylemek mümkündür. Ancak Kalıcılık testinin çok düşük oranda dönmesinin sebebi, yaşanan zamansal gecikmeden kaynaklanıyor olabilir. Bu durumu engellemek adına gerekli eylem planları raporun ilerleyen bölümlerinde yer almaktadır. Ayrıca Ek3 ve Ek 4’de yer alan çalışma yapraklarından da sadece bir şube dönüş yapmıştır. Asıl uygulamada bu geri dönüşleri daha etkin ve eksiksiz yapılabilmesi sonuç raporunun daha bilimsel ifade edilebilmesi açısından da büyük önem taşımaktadır. Son olarak ayrı bir matbu form olarak hazırlanan öğretmen görüş formlarının da geri dönüşü sağlanamamıştır. Bu sorunun da asıl uygulamada çevrimiçi geri bildirim araçları kullanılarak giderilmesi sağlanacaktır.

Kocaeli’nin tamamında uygulanması planlanan bu projenin aksayan yönlerinin ve daha nitelikli bir şekilde uygulanmasını sağlayabilmek adına pilot uygulama sürecinde karşılaşılan sorunlar belirlenerek, gerekli düzenlemelerin yapılması ve sürece yansıtılmasını sağlamak üzere eylem planları hazırlanmıştır. Verilerin çokluğu sebebiyle uzun süreceği düşünülen analiz kısmını görebilmek adına rastgele seçilen 10’ar ön test/son test/kalıcılık testi incelenerek ön analiz yapılarak raporda sunulmuştur:

Öncelikle Çöpüme Sahip Çıkıyorum Eğitimi’nde hedef alınan başlıklar;

1. Çöp Nedir?
2. Çöprü doğru yere atarsak/atmazsak ne olur?
3. Birey olarak ben ne yapabilirim?
4. Çöpün yolculuğu nasıldır?

Geliştirilen değerlendirme araçlarında (ön-son-kalıcılık testleri) bu dört içeriğin değerlendirilmesi hedeflenmiştir.

- **Çöp nedir?**

Karınca hikâyesi 1. soru ve penguen hikâyesi 1. soru eğitimin bu hedefe ulaşma düzeyini belirlemeyi hedef almaktadır.

Örnek Olay 1: Karınca güzel bir yaz gününde yiyecek aramak için yuvasından çıkmış. Güzel ve uzun yaz günlerinde kış için hazırlık yapması çok önemliymiş. Ancak yuvasından çıkar çıkmaz karşısına yiyecek yerine kocaman kâğıt ve plastik yığınları çıkıvermiş. Bu yığınları aşmak karınca için çok zormuş. Bütün gününü bu yığılmış birikintileri aşip yiyeceklere ulaşmak için harcamış, ama bunu başardığında akşam olmuş ve karınca yorgun, aç ve eli boş şekilde yuvasına dönmüş.

1. Sence karıncanın böyle bir durum yaşamasının nedeni ne olabilir?

Karıncı hikâyesinde, karıncanın kışa hazırlık için yemek aramaya çıkması ve etraftaki çöplere takılarak bunu başaramaması konu alınmış, öğrencilerin ilk soruda bunun nedeni olarak çöplerin gelişmiş güzel atılmasını ve ne çeşit çöpler atılmış olabileceği ile ilgili bilgileri beklenmiştir. İlgili soru için bu hedefe ulaşma düzeyini belirlemeyi hedef almaktadır.

Verilen ön test cevaplarında bunun sebebinin insanların doğayı kirletmeleri, karıncanın yuvasının çöpün yanında olması, çöpleri çöp kutusuna atmamaları ve insanların düşüncesiz olduğu gibi yanıtlar verilmiştir.

Son-test cevaplarında, sebep olarak insanların duyarsızlığı ve bilinçsizliği, çevreye bilinçsiz atılan çöpler (plastik ve kağıt yığınları), çöplerin geri dönüşüm yerine gelişmiş güzel etrafa atılması gibi yanıtlar verilirken karınca ile empati kurdukları ve ne kadar üzgün ve mutsuz olabileceğine yönelik ifadeler kullandıkları görülmüştür.

Kalıcılık testi cevaplarında ise çöplerin gelişmiş güzel etrafa atılması, karıncanın yiyecek ararken yaşadığı zorluklara yönelik yanıtlar verilmiştir.

Örnek Olay 2:Buradan çok çok uzaklarda çok fazla insanın yaşamadığı, buzullarla kaplı kutuplarda yaşayan bir imparator penguen varmış. İmparator penguen yüzüp kendine yiyecek bulmak için okyanusun sularına dalmış. Serin sularda yüzerken ayaklarını hareket ettirmekte zorlandığını hissetmiş. Ayaklarına baktığında ip ve poşet parçaları gibi bir şeylerin dolandığını görmüş. Hemen karaya çıkmış ama suda yüzemediği gibi karada da yürüyememiş. Ayaklarına dolanan poşet parçalarından kurtulmaya çalıştıkça da canı çok yanmaya başlamış.

1. Sence imparator penguenin böyle bir durum yaşamasının nedeni ne olabilir?

Bir imparator pengueninin insanlardan çok uzak bölgede yaşıyor olmasına rağmen yüzerken çeşitli atıklara takılarak yüzmede güçlük yaşaması anlatılmaktadır. Karıncı hikâyesinde olduğu gibi bu hikâyenin ilk sorusunda da öğrencilerin, bunun nedeni olarak çöplerin gelişmiş güzel atılmasını ve ne çeşit çöpler atılmış olabileceği ile ilgili bilgileri beklenmiştir. İlgili soru için bu hedefe ulaşma düzeyini belirlemeyi hedef almaktadır.

Ön-test cevapları incelendiğinde, öğrencilerin sebep olarak çöplerin denizlere atılması, denizlerin buzla kaplı olması gibi yanıtlar verilmiştir.

Son test cevapları incelendiğinde ise insanların düşüncesizliği, bilinçsizliği, çevreye ve denizlere çöp atmaları, hayvanların da istekleri ve ihtiyacı olduğu; plastiklerin buzullarda yaşayan canlılara kadar ne kadar zarar verdiğine yönelik nedenler sıralamışlardır.

Kalıcılık testinde ise cevaplar; insanların denizlere attığı atıklar, yine insanların özellikle yetişkinlerin üşendikleri için çöpe atmak yerine yere ve denizlere atmaya tercih ettiklerine yönelik nedenler sıralamışlardır.

Bu yanıtlar değerlendirildiğinde öğrencilerin eğitim sonrasında plastik, cam şişe gibi geri dönüştürülebilecekken dönüştürülmeyen maddelerin yarattığı kirliliği fark ettikleri anlaşılmaktadır. Bununla beraber ön-testte insanların bilinç ve farkındalığıyla ilgili hiç yanıt yokken son-testte bu yanıtın sıkça vurgulandığı anlaşılmıştır. Burada diğer bir dikkat çekici nokta öğrencilerin kâğıt, plastik cam gibi maddelerin çöp olarak atılmaktansa geri dönüşüme göndermenin önemini vurgulamış olmalarıdır. Kalıcılık testi sonuçlarında ön-testle kıyaslandığında daha olumludur. Ancak son-testteki cevapların bir kısmı kalıcılık testinde karşımıza çıkmamıştır. Araya giren zaman öğrencilerin yanıtlarında zayıflamaya yol açmakla beraber, hala ön-testteki yanıtlardan daha iyi durumda olduğu anlaşılmaktadır.

- **Çöpü doğru yere atarsak/atmazsak ne olur?**

Karınca hikâyesi 2. soru (Karıncanın sorununu çözmek için ne yapılmalı?) hedefe ulaşma düzeyini belirlemeyi hedef almaktadır.

Ön-testte verilen cevaplar; doğayı temiz tutmak, yemek bulmasını sağlamak, çöpleri çöp kutusuna atmak şeklinde olmuştur.

Son-testteki cevaplar ise; etrafa çöp atanlara para cezası verilmesi; insanların eğitilmesi; cam, kâğıt, plastik gibi maddelerin geri dönüşüme yollanması; çöplerin ayrıştırılması; insanların el birliği ile ormanları/doğayı temizlemesi şeklinde yanıtlar verilmiştir.

Kalıcılık testindeki yanıtlar ise; geri dönüşümlü maddelerin ayrılması, insanların eğitilmesi; cam, kâğıt, plastik gibi maddelerin geri dönüşüme yollanması şeklinde yanıtlar verilmiştir.

Penguen hikâyesi 2. soru (İmparator Penguenin sorununu çözmek için ne yapmalı?) hedefe ulaşma düzeyini belirlemeyi hedef almaktadır.

İmparator penguenin sorununu çözmek için yapılabilecekler ön-testte yaşadığı suyun sıcaklığının artırılması; çöplerin çöpe atılması şeklinde belirtilmiştir.

Son-testte ise çevreye çöp atılmaması, atanların uyarılması, para cezası uygulanması, geri dönüşümlü maddelerin geri dönüşüme yollaması, insanların eğitilmesi; plastiklerin suya atılmasının suda yaşayan canlılar üzerindeki olumsuz etkileri; insanları bilgilendirici tabela/posterlerin hazırlanması gibi çözüm önerileri olmuştur.

Kalıcılık testi de son-testteki sonuçları ortaya koymuştur. Öğrenciler çöplerin çöpe atılmasını, geri dönüşümün yapılmasını, çöp atanların uyarılmasını, denizlerin temiz tutulması gerektiğini belirtmişlerdir.

Karınca ve penguenin yaşadığı sorunların sebebi olarak ön-testte verilen yanıtlar, “çöplerin çöpe atılması” şeklinde daha yüzeysel yanıtlar barındırırken, son-testte bu yanıtların “geri dönüşüm yapılması”, “yaptırım uygulanması”, “eğitim verilmesi” gibi bilişsel olarak güçlendiği ve çeşitlendiği anlaşılmaktadır. Kalıcılık testi sonuçlarıyla son-test sonuçlarının da paralel olduğu anlaşılmaktadır. Buna göre verilen eğitimin aradan geçen zamanda, çöpün doğru yere atılmasının önemini fark ettirme açısından öğrenciler üzerinde oluşturduğu etkisinin devam ettiği sonucuna varılabilir. Bu yanıtların tümü değerlendirildiğinde öğrencilerin eğitim sonrasında çöplerin doğru yere atılmasının önemini farkına vardıklarını ortaya koymuştur.

- **Birey olarak ben ne yapabilirim?**

Karınca hikâyesi 3. soru (Karınca böyle bir sorun yaşamaması için bizler neler yapabiliriz?) hedefe ulaşma düzeyini belirlemeyi hedef almaktadır.

Ön-testte verilen cevaplar; doğaya çöp atmamalıyız, karıncaya elimizdeki yemekleri vermeliyiz, çöpleri çöp kutusuna atmamız şeklinde olmuştur.

Son-testte ise; çevreye çöp atmamalıyız, plastik, cam, vb. geri dönüşüme yollamalıyız, yağ ve pilleri çöpe atmamalıyız, çevremizi bilinçlendirmeliyiz gibi yanıtlar verilmiştir.

Kalıcılık testinde verilen yanıtlar da son-testte verilen yanıtlarla aynı olmuştur.

Penguen hikâyesi 3. Soru (Penguen böyle bir sorun yaşamaması için bizler neler yapabiliriz?) eğitimin bu hedefe ulaşma düzeyini belirlemeyi hedef almaktadır.

İmparator penguenin sorununu çözmek için alınabilecek bireysel önlemler ön-testte; denizlere çöp atmamalıyız, etrafımızı ısıtmalıyız, çöpleri çöp kutusuna atmamız olarak sıralanmıştır.

Son-testte ise; çevreyi kirletmemeliyiz, çöp atmamalıyız, atıkları geri dönüşüme yollamalıyız, çevre koruma derneklerine üye olabiliriz, çevremizi bilinçlendirmeliyiz, denizlere ve doğadaki canlılara saygılı olmalıyız gibi yanıtlar verilmiştir.

Kalıcılık testinde de verilen yanıtlar çöplerin çöp kutusuna atılması, geri dönüşüm, insanların bilinçlendirilmesi penguenlerin sağlıklı olması için insanlara düşen sorumluluklar şeklinde olmuştur.

Verilen yanıtlar değerlendirildiğinde öğrencilerin bireysel önlemler konusunda oldukça bilinçli düzeye ulaşmalarını sağladığı anlaşılmaktadır.

- **Çöpün yolculuğu nasıldır?**

Öğrencilerin verilen eğitimle çöpün yolculuğunu kavrama düzeyleri, çizdikleri resimlerle belirlenmeye çalışılmıştır.

Ön-testte çizilen resimler analiz edildiğinde, ağırlıklı olarak çöplüklerde birikmiş çöpün resmedildiği anlaşılmaktadır. Bunun yanında çöpün yakıldığını veya geri dönüştürüldüğüne resmeden öğrenciler de olmuştur.

Son-testte çizilen resimler değerlendirildiğinde ise; ayrıştırılarak atılan atıklar, geri dönüşüm yapıldığındaki temiz ve sağlıklı çevre; insanların doğayı korumaya yönelik eylemleri (çöpü geri dönüşüm kutusuna atma, atmayanı uyarma vb.) şeklinde olmuştur.

Kalıcılık testinde çizilen çizimler ile son-testteki çizimler de uyum içerisindedir.

Öğrenci çizimleri genel olarak incelendiğinde son test ve kalıcılık testinde ön testin aksine daha yüksek oranda güzel ve temiz bir doğa ve çevre çizme eğiliminde oldukları söylenebilir.

Çocuklardan elde edilen verilere genel olarak bakıldığında; çocukların ön testte de çöp bilincine sahip olduğu görülmekle beraber son testte daha duyarlılıkların arttığı cevaplarda detaylara girerek eğitim süreci boyunca edindikleri bilgileri cevaplarında yer verdikleri görülmüştür. Çocukların kalıcılık testinde de edindikleri bilgilerin devam ettiği görülmektedir. Örnek mektuplarda da çocukların çöplerine sahip çıkmak amacıyla verimli ve çalışmanın amacını karşılayan öneriler getirdikleri görülmüştür. Öğrenci ürünlerinden seçilen örnekler Ek-3 ve Ek-4'de yer almaktadır.

Çöpüme Sahip Çıkıyorum Eğitimi' Hakkındaki Öğretmen Görüşleri

Çöpüme Sahip Çıkıyorum eğitimi kapsamında hazırlanan etkinlikler aşağıda verilmiştir.

Bölümler	Etkinlikler
Çöp Nedir?	Etkinlik 1: Çöpleri ayrıştırıyoruz
	Etkinlik 2: Çöp mü değil mi?
	Etkinlik 3: Sembol dedektifleri
Çöpün Yolculuğu	Etkinlik 4: Gezi (Okul dışı ve sınıf içi tartışma)
	Etkinlik 5: Plastiğin yolculuğu
	Etkinlik 6: Basında çöp haberleri üzerine tartışma
Çöpü doğru yere atarsak/atmazsak ne olur?	Etkinlik 7: Toprağa gömülen çöplere ne olur?
	Etkinlik 8: Ya Biz olsaydık?
	Etkinlik 9: Gelecekte mektup var.
Ben ne yapabilirim?	Etkinlik 10: Azalt- Yeniden Kullan- Geri Dönüştür
	Etkinlik 11: Çöp Günlüğü
	Etkinlik 12: Kendi torbamızı yapalım.

Pilot uygulamaya katılan öğretmenlerden uyguladıkları etkinlikleri amaca hizmet etmesi, sınıf düzeyine uygunluğu, uygulama süresinin uygunluğu ile ilgili görüşleri alınarak değerlendirmeleri istenmiştir. 51 öğretmen tarafından yapılan değerlendirmelerin içerikleri incelendiğinde şu sonuçlara ulaşılmıştır, etkinlikler üzerinde gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Öğretmen görüşleri;

Etkinlik 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9 ve 12 için öğretmenler her boyutta olumlu görüş bildirmişlerdir.

Etkinlik 4'de bazı sınıflar organizasyon, maliyet ve zaman sıkıntısı nedeniyle geziye gidemediklerini belirtmişlerdir. Asıl uygulamada geziye gidemeyen gruplar için Çöpüme Sahip Çık Vakfı tarafından hazırlanan ve gezi amacıyla uyumlu videolar eğitime eklenerek bu eksiklik giderilecektir.

Etkinlik 10'da bazı okullarda geri dönüşüm kutusunun olmaması etkinliğin amacına ulaşması önünde engel teşkil ettiğini belirtmişlerdir. Asıl uygulamada 'Öğretmene Not' bölümüne basit düzeyde geri dönüşüm nasıl hazırlanabileceğine dair bir not eklenerek, etkinlik süresinin bunu dikkate alınarak revize edilecektir.

Etkinlik 11'de aile katılımı olması sebebiyle öğretmenlerin müdahalesi olamaması, ailelere ulaşamaması gibi sıkıntılar yaşadıklarını iletmışlerdir. Ancak veli katılımının da eğitim sürecinde önemli bir rol oynadığı düşüncesi ve öğrenci ürünleri incelendiğinde etkinliğin hedeflediği amaca ulaştığı için etkinliğin asıl uygulamada da devam etmesi gerektiğine karar verilmiştir.

Uygulama Sürecinde Karşılaşılan Sorunları Çözmeye Yönelik Çalışmalar

Uygulama Sürecinde Karşılaşılan Sorunları Çözmeye Yönelik Birinci Çalışma

Sorun: Uygulama Zamanı

Amaç: Hazırlanan Eğitim içeriğinin resmi tatiller, ara tatiller esas alınarak yeniden düzenlenmesini sağlamak.

Çalışmanın Adımları:

1. Milli Eğitim Bakanlığı tarafında belirlenen 2019/2020 Eğitim-Öğretim yılı için belirlenen takvimin incelenmesi,
2. Süreç içerisinde yer alan paydaşların bir araya gelerek belirleyeceği zaman aralıklarının belirlenmesi,
3. Ön ve son testlerin uygulanma zamanlarının belirlenmesi,

Sonuç: Belirlenen zaman dilimlerine göre bütün planlama Yapılmıştır.

Uygulama Sürecinde Karşılaşılan Sorunları Çözmeye Yönelik İkinci Çalışma

Sorun: Ön ve son testlerin eksik-geç dönmesi

Amaç: İlgili testlerin zamanında ve eksiksiz olarak elimize ulaşmasını sağlamak.

Çalışmanın Adımları:

1. Birinci eylem planına yönelik olarak netleşen tarihler üzerinden bir planlama yapılması,
2. Ön ve son testleri üzerine öğrenci adı-soyadı ve okul-şube bilgilerini yazacakları bölümlerin eklenmesi,
3. Her şube için zarflanarak bir dosya haline getirilerek, öğretmenin adını soyadını yazacağı bir üst yazı ile belirli okul müdürlerine ulaştırılması,
4. Okul müdürlerinin İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü aracılığı ile Kocaeli Üniversitesi Eğitim Fakültesi ulaşması noktasında bir tarih belirlenmesi.

Sonuç: Böylece ön/son/kalıcılık testleri hangi okula ve hangi öğretmene ait bilgisi netleşecek ve herhangi bir gecikme olması engellenmiş olacaktır.

Uygulama Sürecinde Karşılaşılan Sorunları Çözmeye Yönelik Üçüncü Çalışma

Sorun: Pilot uygulamada eğitim değerlendirme formlarının tamamına ulaşamaması.

Amaç: Asıl uygulamada eğitim çıktılarını geçerli ve güvenilir bir şekilde değerlendirmek.

Çalışmanın Adımları:

1. Asıl uygulama 810 şubede gerçekleştirilmesi,
2. Asıl uygulamanın amacına ulaşma düzeyinin belirlenmesi için gönüllü öğretmenlerin belirlenmesi,
3. Gönüllü öğretmenlerin seçiminde tabakalı örnekleme yöntemi kullanılarak uygun bir şekilde 30-50 arasında şubenin seçilmesi,
4. Seçilen şubelerde uygulanacak ön/son/kalıcılık testleri ve diğer öğrenci ürünlerinin eksiksiz bir şekilde okul müdürüne teslim edilmesi.

Sonuç: Asıl uygulamanın değerlendirilebilmesi için gereken ölçme araçlarına ulaşılmış olacaktır.

Ek 1. Eğitime katılan okul ve öğretmenlerin listesi

2018/2019 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI ÇÖPSÜZ YAŞAM EĞİTMEN EĞİTİMİ			
3. SINIF ÖĞRETMEN BİLGİLERİ			
SIRA	OKUL	SAYI	ÖĞRETMENİN ADI SOYADI
1	Tüpraş İlkokulu	1	NİLAY BAKİ
2	Tüpraş İlkokulu	2	MEHMET YUCAK
3	Tüpraş İlkokulu	3	BAYRAM BOZAY
4	Tüpraş İlkokulu	4	FADİME SÖZLÜ
5	Tüpraş İlkokulu	5	NURGÜL MUTLU
6	Tüpraş İlkokulu	6	SAFİYE YAMLI
7	Mimar Sinan İlkokulu	1	ŞERİFE ÇİFTÇİ
8	Mimar Sinan İlkokulu	2	MİNE AKDENİZ
9	Mimar Sinan İlkokulu	3	ZELİHA KARAKAŞ
10	Mimar Sinan İlkokulu	4	FETHİYE VAROL
11	Mimar Sinan İlkokulu	5	HAYRİYE İLHAMOĞLU
12	Mimar Sinan İlkokulu	6	YELİZ KERİMOĞLU
13	Yenişalı Fahri Korutürk İlkokulu	1	ZEKİ VERGİLİ
14	Yenişalı Fahri Korutürk İlkokulu	2	SEMİH DURMAZ
15	Yenişalı Fahri Korutürk İlkokulu	3	İBRAHİM CEBECİ
16	Yenişalı Fahri Korutürk İlkokulu	4	SELVER ALKAN BAKAY
17	Yenişalı Fahri Korutürk İlkokulu	5	PINAR CENGİZ
18	Körfez Hedise Evyap İlkokulu	1	ESMA ÖMÜRLÜGİL
19	Körfez Hedise Evyap İlkokulu	2	ESİN ÖZDEN
20	Körfez Hedise Evyap İlkokulu	3	MEHMET ALTAN
21	Anadolu İlkokulu	1	Necdet ÇECİRGEN
22	Anadolu İlkokulu	2	Ayşegül KESKİN
23	Anadolu İlkokulu	3	Zeynep ÇABIK
24	100. Yıl Atatürk İlkokulu	1	Reşat BAYRAM
25	100. Yıl Atatürk İlkokulu	2	Ozan EZEL
26	100. Yıl Atatürk İlkokulu	3	Yeşim ÜSTÜNDAĞ
27	Yavuz Selim İlkokulu	1	Leyla Karasu ÇELİK
28	Yavuz Selim İlkokulu	2	Salim KANSOY
29	Yavuz Selim İlkokulu	3	Ayşegül Irmak YAZIBAĞLI
30	General Edip Bayoğlu İlkokulu	1	Handan KARAASLAN ONARAN
31	General Edip Bayoğlu İlkokulu	2	Goncagül KOÇAN
32	General Edip Bayoğlu İlkokulu	3	Vural CEYLİ
33	Fatih İlkokulu	1	SELDA ATMACA
34	Fatih İlkokulu	2	YELİZ AKBULUT
35	Körfezkent Emlak Konut İlkokulu	1	Talip GÜNER
36	Körfezkent Emlak Konut İlkokulu	2	Akın Taner YARICI
37	Ahmet Taner Kışlalı İlkokulu	1	MERVAN YILDIZ
38	Ahmet Taner Kışlalı İlkokulu	2	AYŞE GÜRÜHAN
39	Körfez Nene Hatun İlkokulu	1	Deniz YÜCELEN
40	Körfez Nene Hatun İlkokulu	2	Kevser MEŞE
41	Hereke Nuh Çimento İlkokulu	1	Erkan ZENGİN
42	Hereke Nuh Çimento İlkokulu	2	Ümran MEYDAN
43	Rıfat Ilgaz İlkokulu	1	Seher Betül BAYKAL
44	Rıfat Ilgaz İlkokulu	2	Yusuf GENÇ
45	Nuh Çimento Vatan İlkokulu	1	Mesut AYDIN
46	Özel Körfezim İlkokulu	1	ELİF KÖSE
47	Yukarı Hereke İlkokulu	1	Sema TURGUT KAHRAMAN
48	Kirazlıyalı Tevfik Fikret İlkokulu	1	İbrahim YILMAZ
49	İlimtepe İlkokulu	1	Emine BAYIR
50	Hereke Kışladüzü İlkokulu	1	LEYLA KARA
51	Sevindikli İlkokulu	1	FATMA KÜÇÜK
52	Körfez Hereke Uzunpınar İlkokulu	1	Filiz MUTLU
53	İlimtepe 17 Ağustos İlkokulu	1	Yasemin ASLATEKİN
54	Özel Kocaeli Safir İlkokulu	1	Fatma ÇALIŞKAN

Ek 2. Öğrenci Ön/Son/Kalıcılık Testi Örnekleri

ÖĞRENCİ ÖN TESTİ

Sevgili Öğrencimiz,

Aşağıdaki soruları çöp üzerine yapacağımız çalışmalar öncesinde bu konuya olan ilginizi anlamak için hazırladık. Sorulara cevap verirken hikâyeyi dikkatli okumalı ve yanıtlarını ilgili boşluğa yazmalısınız. Keyifli ve eğitici zaman geçireceğiniz bir eğitimde görüşmek üzere.

Birinci Hikâye: Karıncanın Başına Gelenler

Karıncanın güzel bir yaz gününde yiyecek aramak için yuvasından çıkmış. Güzel ve uzun yaz günlerinde keş için hazırlık yapması çok önemliymiş. Ancak yuvasından çıkar çıkmaz karısına yiyecek yerine kocaman kâğıt ve plastik yığınları çıkarmış. Bu yığınları aşmak karıncanın çok zormuş. Bütün gününü bu yığılmış birikintileri aşip yiyeceklerle ulaşmak için harcamış, ama bunu başardığında akşam olmuş ve karıncanın yorgun, aç ve eli boş şekilde yuvasına dönmüş.

1. Sence karıncanın böyle bir durum yaşamasının nedeni ne olabilir?

2. Karıncanın sorununu çözmek için ne yapılmalı?

Arka sayfaya geçiniz.

1

3. Karıncanın böyle bir sorun yaşamaması için bizler neler yapabiliriz?

İkinci Hikâye: İmparator Penguen

Buradan çok çok uzaklarda çok fazla insanın yaşamadığı, buzullarla kaplı kutuplarda yaşayan bir imparator penguen varmış. İmparator penguen yüzüp kendine yiyecek bulmak için okyanusun sularına dalmış. Serin sularla yüzerken ayaklarını hareket ettirmekte zorlandığını hissetmiş. Ayaklarına baktığında ip ve poşet parçaları gibi bir şeylerin dolandığını görmüş. Hemen karaya çıkmış ama suda yüzediği gibi karada da yürüyememiş. Ayaklarına dolanan poşet parçalarından kurtulmaya çalıştıkça da canı çok yanmaya başlamış.

1. Sence İmparator Penguenin böyle bir durum yaşamasının nedeni ne olabilir?

Arka sayfaya geçiniz.

2

2. İmparator Penguenin sorununu çözmek için ne yapılmalı?

3. Penguenin böyle bir sorun yaşamaması için bizler neler yapabiliriz?

Sorularımızı cevapladığınız için çok teşekkür ederiz.

3

Çöplerimizi attıktan sonra neler olur? Resmini çizin.

4

Ek 3. Eğitim Kılavuzunda yer alan etkinliklere yönelik öğrenci çalışmalarından görüntüler

